

Інформація про стан соціально-трудових відносин, колективні трудові спори (конфлікти) в Україні, забезпечення здійснення соціального діалогу Національною службою посередництва і примирення у січні-травні 2024 року

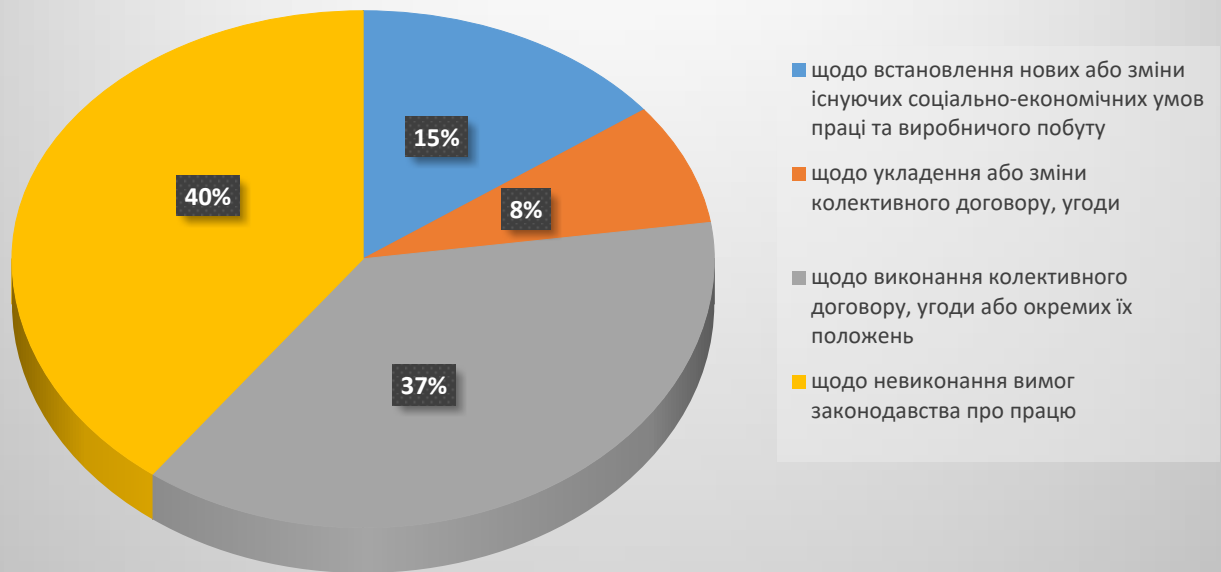
Упродовж січня-травня 2024 року Національна служба посередництва і примирення (далі – НСПП) сприяла вирішенню 97 колективних трудових спорів (конфліктів) (далі – КТС(К)): 3 – на національному, 4 – на галузевому, 1 – на територіальному, 89 – на виробничому рівнях. У зазначених спорах взяли участь понад 1,6 млн працівників 7583 суб'єктів господарювання.

Найбільшу кількість склали КТС(К) на підприємствах, в установах, організаціях Львівської (42 спори) та Хмельницької (15 спорів) областей, за видами економічної діяльності – на підприємствах добувної промисловості та у закладах охорони здоров'я.

У зазначених спорах найманими працівниками було висунуто 254 вимоги, з яких: 101 (40%) – щодо невиконання вимог законодавства про працю; 95 (37%) – щодо виконання колективного договору, угоди або окремих їх положень; 39 (15%) – щодо встановлення нових або зміни існуючих соціально-економічних умов праці та виробничого побуту; 19 (8%) – щодо укладення або зміни колективного договору, угоди.

Вимоги найманих працівників, профспілок

Упродовж січня-травня НСПП зареєстровано три спори у Харківській області та по одному спору у Дніпропетровській та Житомирській областях.

З метою вирішення 97 КТС(К) упродовж звітного періоду проведено 182 узгоджувальні зустрічі та 8 засідань примирних комісій.

Так, за сприяння НСПП у звітному періоді вирішено та знято з реєстрації 25 КТС(К): 14 спорів у Львівській області, 3 – в Івано-Франківській, 3 – у Харківській, 2 – у Волинській, 2 – у Дніпропетровській, та 1 спір у Житомирській області.

З метою запобігання виникненню КТС(К) та стабілізації стану соціально-трудових відносин на підприємствах, в установах, організаціях Службою здійснювались заходи, спрямовані на врегулювання 324 конфліктних ситуацій (2 – на територіальному, 322 – на виробничому рівнях) на 351 підприємстві.

Найбільшу кількість склали конфліктні ситуації на підприємствах, в установах, організаціях Хмельницької (60 конфліктних ситуацій), Дніпропетровської (36), Рівненської (25), Донецької (21) та Волинської (20) областей; у розрізі галузей економіки – в освітній сфері (75 конфліктних ситуацій) та у закладах охорони здоров'я (58).

Упродовж січня-травня 2024 року НСПП взято на облік 183 конфліктні ситуації. Основною причиною виникнення розбіжностей між сторонами соціально-трудоких відносин залишається заборгованість із виплати заробітної плати (понад 81% конфліктних ситуацій). У порівнянні з січнем-травнем 2023 року майже в 6 разів зростає кількість конфліктних ситуацій в освітній сфері, в 5 разів – на підприємствах металургійної галузі, майже в 4 рази – у сфері мистецтва, спорту, розваг та відпочинку, на 71 % – у добувній галузі.

З метою врегулювання конфліктних ситуацій проведено 576 узгоджувальних зустрічей.

Так, за сприяння НСПП врегульовано та знято з обліку 172 конфліктні ситуації. Зокрема, 3 конфліктні ситуації стали предметом виникнення КТС(К).

**Кількість конфліктних ситуації, врегулюванню яких сприяла НСПП
у січні - травні 2024 року, у розрізі адміністративно-територіальних одиниць**

Адміністративно-територіальна одиниця	Загальна кількість конфліктних ситуацій	Врегульовано та знято з обліку
Вінницька	9	6
Волинська	20	9
Дніпропетровська	36	16
Донецька	21	9
Житомирська	16	9
Закарпатська	8	2
Запорізька	5	1
Івано-Франківська	17	7
Київська	8	4
Кіровоградська	9	6
Львівська	10	4
Миколаївська	2	
Одеська	16	4
Полтавська	9	7
Рівненська	25	10
Сумська	6	3
Тернопільська	6	5
Харківська	15	3
Херсонська	3	
Хмельницька	60	59
Черкаська	5	3
Чернівецька	5	3
Чернігівська	7	2
м. Київ	6	
Всього	324	172

З метою сприяння поліпшенню стану СТВ та запобігання виникненню КТС(К) фахівці НСПП взяли участь у 60 засіданнях комісій обласних, місцевих, районних адміністрацій, де розглядалися, зокрема, питання погашення заборгованості із виплати заробітної плати найманим працівникам 183 підприємств.

Суттєву допомогу у питаннях підвищення рівня правової культури та поліпшення стану СТВ надає позаштатний актив НСПП. Наразі на громадських засадах працюють 267 трудових арбітрів та 101 незалежний посередник НСПП.

Задля забезпечення здійснення соціального діалогу в Україні упродовж січня-травня проведено 31 засідання комісій з проведення оцінки відповідності критеріям репрезентативності та підтвердження репрезентативності суб'єктів сторін профспілок і організацій роботодавців.

За результатами проведеної роботи були визнані репрезентативними на територіальному рівні та отримали відповідні свідоцтва 8 обласних організацій профспілок.

Відповідно до пункту 5 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про колективні угоди та договори», продовжено строк дії свідоцтв про підтвердження репрезентативності на період дії воєнного стану в Україні:

на територіальному рівні – 11 обласним організаціям профспілок та 1 обласній організації роботодавців.

З метою побудови нової моделі соціального діалогу в Україні, реформування законодавства про соціальний діалог триває робота з підготовки нової редакції Закону України «Про соціальний діалог в Україні». Упродовж звітного періоду відбулось 9 засідань робочої групи з підготовки законопроекту та 3 засідання фокус-групи, у яких брали участь представники міністерств, експерти і члени робочої групи, які працюють над законопроектом.

У травні фахівці НСПП стали учасниками багатьох важливих заходів.

Так, 9-10 травня працівники центрального апарату та керівники регіональних відділень НСПП взяли участь у семінарі «Справедливість, доброчесність і лідерство», який було проведено The Aspen Institute Kyiv.

15 травня Голова НСПП Дмитро Кухнюк провів робочу зустріч із ректором Національної школи суддів України Миколою Оніщуком та національним координатором Міжнародної організації праці Сергієм Савчуком, під час якої обговорили, зокрема можливість участі НСПП і МОП у проведенні апробації семінару-практикуму «Розгляд судами спорів у сфері праці: міжнародні стандарти та новели національного законодавства».

23 травня керівник апарату НСПП Роман Марчук долучився до практичного обговорення результатів комплексного дослідження щодо участі громадськості, зокрема, людей з інвалідністю, у процесах прийняття владних рішень. Круглий стіл було проведено Всеукраїнською громадською організацією інвалідів «Правозахисна спілка інвалідів» у рамках проекту USAID Ukraine - USAID Україна «ГОВЕРЛА».

У межах міжнародної співпраці 23-24 травня перша заступниця Голови НСПП Світлана Запара у складі української делегації взяла участь у Міжнародній науковій конференції «Розбудова соціальної Європи: сучасна динаміка в соціальному і трудовому праві ЄС», що проходила у місті Оломоуці (Чеська

Республіка). Виступила із доповіддю на тему: «Особливості соціального діалогу та порядку вирішення колективних трудових спорів в Україні».

29-30 травня керівництво НСПП стало учасниками заходів, організованих МОП: презентації оновленої редакції Зеленої книги «На шляху до ефективного, впливового та інклюзивного соціального діалогу в Україні», яка розроблялася за підтримки Проекту МОП «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні», та заключній конференції, присвяченої підсумкам підтримки Проекту у 2018-2024 роках, під час якої Дмитро Кухнюк виступив у якості спікера панельної дискусії «Модернізація соціального діалогу».

Однією із важливих подій травня стала презентація та запуск нового вебсайту НСПП, який розроблено провідною ІТ-компанією SoftServe у межах меморандуму про співпрацю.

Упродовж січня-травня фахівцями НСПП організовано та проведено 138 заходів (семінари, наради, круглі столи) з питань забезпечення реалізації в Україні правового механізму вирішення КТС(К) та здійснення соціального діалогу.